

Краткий агрометеорологический обзор за 1-ю декаду марта 2025 года.

В первой декаде марта на юго-востоке республики в районах возделывания озимых культур температурный фон был около и выше нормы на 1°C, на юге ниже нормы на минус 1...2°C. Осадки в основном выпали больше нормы. На юго-востоке озимые зерновые культуры по-прежнему находились в состоянии зимнего покоя, на юге страны отмечалось возобновление вегетации озимой пшеницы и многолетних трав, в метровом слое почвы Казыгуртского района наблюдались оптимальные запасы влаги в почве.

На наблюдаемых участках юго-востока (Алматинской, Жамбылской и области Жетісу) в периоды похолодания минимальная температура воздуха понижалась до минус 6...12°C, минимальная температура почвы на глубине залегания узла кущения озимой пшеницы (3 см) понижалась до 0°C. Почва промерзла в большинстве районов на глубину до 19-50 см, в окрестности метеостанции Талдыкорган и области Жетісу до 3 см, в Жамбылской области почва была в основном талая. Высота снежного покрова составила 10-19 см, в окрестности агропоста Шокан 45 см, в отдельных районах (агропост Аксенгир, метеостанция Талдыкорган) 1 см, в Жамбылской области с повышением дневных температур снег растаял.

При определении жизнеспособности озимой пшеницы и многолетних трав в Жамбылской области отмечается незначительное повреждение растений в среднем до 7%.

На юге страны минимальная температура воздуха опускалась до минус 8...13°C, минимальная температура на глубине залегания узла кущения озимой пшеницы (3 см) понижалась до 0°C. Почва была талая, снежный покров на наблюдаемых участках отсутствовал.

Агрометеорологические условия на юге и юго-востоке республики для зимовки озимой пшеницы были удовлетворительными. Низких значений температуры воздуха и почвы, опасных для зимующих культур, не наблюдалось.

В прошедшей декаде марта на отдельных пастбищах скот выпасался в Актыубинской, Атырауской, Алматинской, Карагандинской, Кызылординской, Мангистауской, Туркестанской областях и области Улытау. Животные остаются на стойловом содержании в Иргизском и Алгинском районах Актыубинской области, в Сырымском, Акжайкском и Жаныбекском районах Западно-Казахстанской области, в Аркалыкском районе Костанайской области. В Каратальском районе Жетысуской области и в Мангистауском районе Мангистауской области животноводы подкармливают маточное поголовье и молодняк, в Жамбылском районе Алматинской области и на отдельных пастбищах в Мангистауском районе Мангистауской области проводится расплодная кампания, в Сузакском районе Туркестанской области животноводы перегоняют скот на летние пастбища.

На пастбищах в Алматинской, Атырауской, Мангистауской, Жамбылской областях, в области Жетісу и на отдельных пастбищах в Айтекебийском районе Актюбинской области дернина *сырая*, в Западно-Казахстанской, Карагандинской Северо-Казахстанской, Актюбинской областях и области Улытау дернина *мерзлая*, в Туркестанской области на пастбищах в Отырарском районе наблюдается *сухая* дернина.

2025 жылдың наурыз айының 1-ші онкүндігіне қысқаша агрометеорологиялық шолу

Наурыздың бірінші онкүндігінде республиканың оңтүстік-шығысының күздік бидай себілетін аудандарында температуралық фон нормаға жуық және одан 1°C жоғары, оңтүстікте нормадан минус 1...2°C төмен болған. Жауын-шашын көбінесе нормадан көп түскен. Оңтүстік-шығыста күздік бидай әлі де қысқы тыныштықта, елдің оңтүстігінде күздік бидай мен көпжылдық шөптердің вегетациялық кезеңінің қайта дамуы байқалған, Қазығұрт ауданында бір метрлік топырақ қабатында топырақтың ылғалдылығы оптималды болған.

Оңтүстік-шығыстың бақылау учаскелерінде (Алматы, Жамбыл және Жетісу облыстары) салқындау кезеңде ауаның минималды температурасы минус 6...12°C дейін, күздік бидайдың түптену түйіні тереңдігіндегі (3 см) топырақтың минималды температурасы 0°C дейін төмендеген. Топырақ көптеген аудандарда 19-50 см тереңдікке дейін, Талдықорған метеостанциясы мен Жетісу облысының маңайында 3 см дейін қатқан, Жамбыл облысында топырақ көбінесе еріген. Қар жамылғысының биіктігі 10-19 см, Шоқан агропостының маңайында 45 см, жеке аудандарда (Ақсенгір агропосты, Талдықорған метеостанциясы) 1 см, Жамбыл облысында күндізгі ауа температурасының жоғарылауы салдарынан қар еріген.

Жамбыл облысында күздік бидай мен көпжылдық шөптердің қысқа төзімділігін анықтау кезінде орташа 7% дейін өсімдіктердің аздап зақымдануы байқалған.

Елдің оңтүстігінде минималды ауа температурасы минус 8...13°C дейін, күздік бидайдың түптену түйіні тереңдігіндегі (3 см) топырақтың минималды температурасы 0°C дейін төмендеген. Топырақ еріген, қар жамылғысы бақылау учаскелерінде болмаған.

Республиканың оңтүстігінде және оңтүстік-шығысында күздік бидайдың қыстауына орын алған агрометеорологиялық жағдайлар қанағаттанарлық болған. Қыстайтын дақылдар үшін қауіпті ауа мен топырақ температурасының төмен мәндері байқалмаған.

Наурыз айының өткен онкүндігінде Ақтөбе, Атырау, Алматы, Қарағанды, Қызылорда, Маңғыстау, Түркістан облыстары мен Ұлытау облыстарының жеке жайылымдарында мал жайылымда болған. Жануарлар Ақтөбе облысының Ырғыз және Алға аудандарында, Батыс Қазақстан облысының Сырым, Ақжайық және Жәнібек аудандарында, Қостанай

облысының Арқалық ауданында қораларда ұстаған. Жетісу облысының Қаратал ауданында және Маңғыстау облысының Маңғыстау ауданында мал өсірушілер аналық мал басымен жас малдарды азықтандыруда, Алматы облысының Жамбыл ауданында және Маңғыстау облысының Маңғыстау ауданында жеке жайылымдарда төлдеу науқаны болып жатыр, Түркістан облысының Созақ ауданында мал өсірушілер малдарды жазғы жайылымдарға айдауда.

Алматы, Атырау, Маңғыстау, Жамбыл облыстарында, Жетісу облысының жайылымдарында және Ақтөбе облысының Әйтеке би ауданының жеке жайылымдарында шым *дымқыл*, Батыс Қазақстан, Қарағанды Солтүстік Қазақстан, Ақтөбе облыстарында және Ұлытау облысында шым *қатқақ*, Түркістан облысында Отырар ауданындағы жайылымдарда шым *құрғақ* болған.